

379855

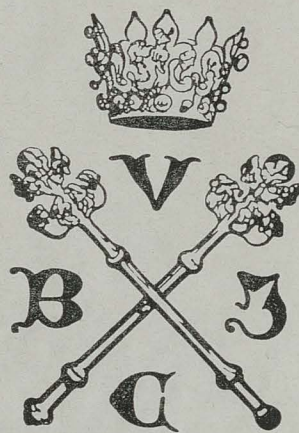
III

BIBLIOTEKA
UNIW. JAGIELL.
KRAKOWIE

Mag. St. Dr.

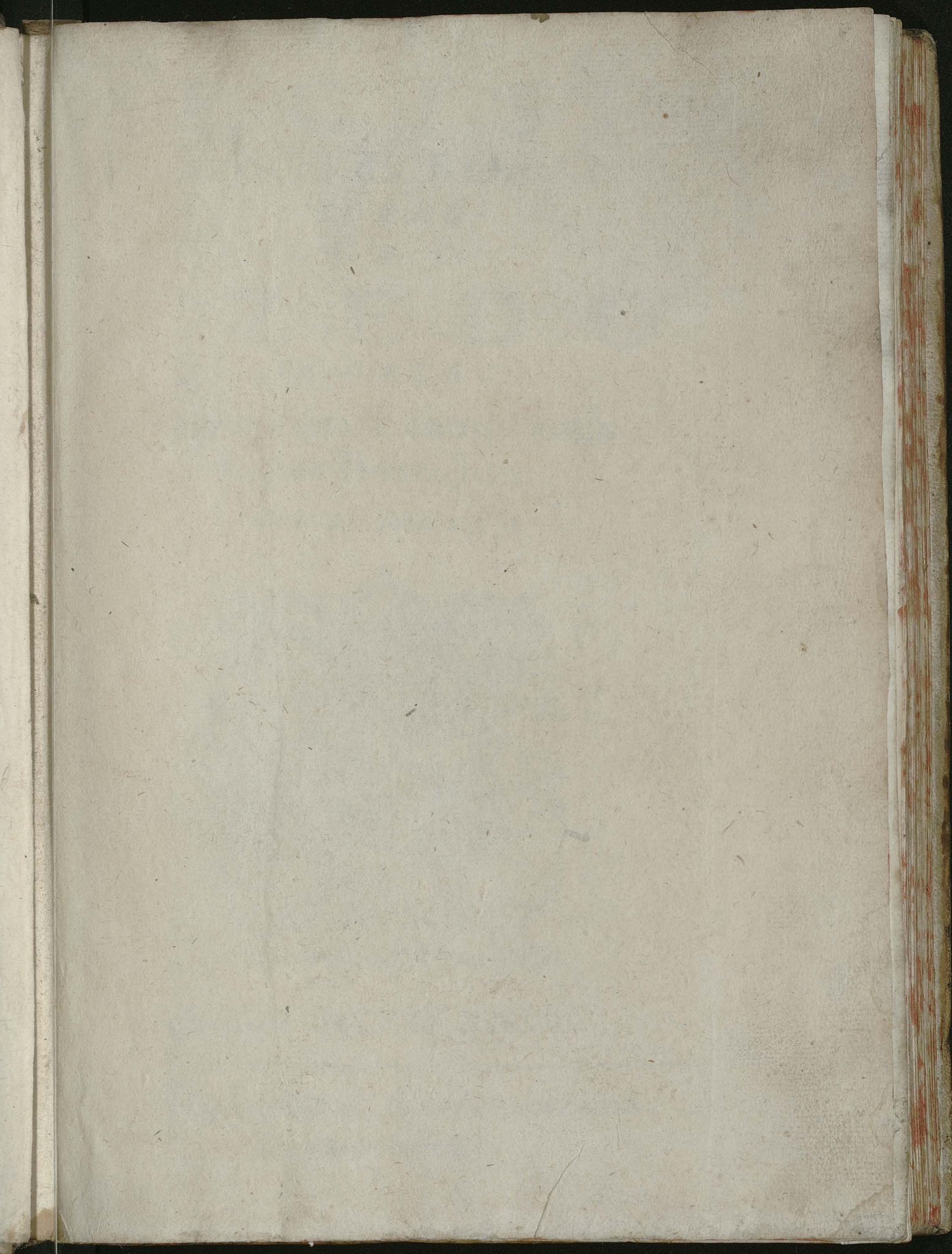
III

1404

379855

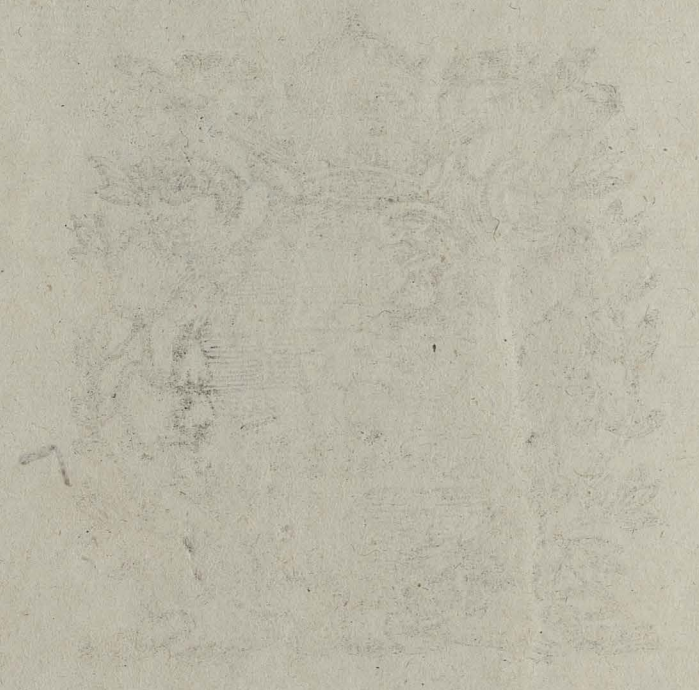
III

THE OLD

THE NEW

THE NEW

THE NEW

THE NEW

In Signatura Justitiae Die
14. Julii. A. 1775. Responsa.

Cracovien. Exemptionis

Super Pertinentia Cause

Cidem Auditori Ro-
te una cum Inventario
et tanquam in prima, etiam
cum facultate circumferen-
bendi.

4.

Rev. Pater.

INCLYTUS ORDO RR. DD. Ca-
nonicorum Regularium Custodum

SS. Sepulchri Hierosolymitani suam desumens institutionem
ab ipsomet Apostolo S. Jacobo, Saeculo ineunte decimo pri-
mo deductus fuit a Hierosolyma in Poloniam a celeberrimo
Principe Jaxa Criphio, eoque tunc in sua Villa, nunc
Oppido, seu Civitate *Miechovia* fundata fuit Ecclesia, &
Cenobium, inde dictum *Miechoviense*, ut narrant *Gromer. de reb. gest. Polon. lib. 6.*; Verum destructa Hierosoly-
ma, summa Ordinis praefati, qui per universam Europam
diffusus erat, refugium habuit ad Cenobium *Miechoviense*,
ejusque *Præpositum* uti cæterorum omnium Conventuum Ca-
put, Patrem, & Superiorem agnovit, velut eradite tradit
Joann Dlugos. Histor. Polon. ad Ann. Christi 1162. fol. mibi 450. ibi = *Quod quidem CÆNOBIUM DE MIE-
CHOVIA* propter sui excellentiam, ac vetustatem non so-
lum omnium Cenobiorum suæ generationis, & Ordinis,
quæ in Regnis *Poloniae* extant, sed etiam omnium, quæ in
Gallia, *Hispania* &c. consistunt, potest juste, & recte
vocitari, & censi Vertex, Cardo, & Caput, cum omnia
ab hoc uno Originem acceperint, & generationem &c., CUI
etiam omnia Monasteria Ordinis praefati in *Polonia*, *Hun-
garia* &c. Regnis consistentia **SUBSUNT**, **PARENT**, &
OBEDIUNT, à *Præposito Miechoviensi* provisiones, & in-
stitutiones, destitutionesque Locorum, & Charismata
suscipiunt.

2 Lepidissima autem Fabella est, quam in principio musitat
contraria Commissio de ass. suppressione Ordinis nostri facta sa-
culo XIV. ab Innocentio PP. VIII.; Etenim suppressio
illa, quæ ultra se non porrexit, quam ad Ecclesias, & Con-
ventuales Domus existentes in *Italia*, & *ulteriori Sicilia*,
ecum opportune explicat *Gabr. Pennor. in histor. tripartit. lib. 2. cap. 67.*, suppressio, inquam, illa nil quidquam detri-
menti attulit integritati, & juribus Ordinis nostri in Regnis
Poloniae, imo successorum Pontificum singularibus gratiis,
& favoribus perpetuo ditatum Ordinem nostrum in *Polonia*
floruisse, & in sua observantia tranquille conservatum fuisse
disertius testatur *Samuel Nakielski de antiquit. & Stat. Ordinis S. Sepulchri pag. mibi 552.* ibi = *Consequentium*
tamen Summorum Pontificum singulari gratia, & favore in
aliis Christiani Orbis Partibus, utpote in *Germania*, *Bo-
hemia*

hemia, Ungaria, POLONIA, & alibi IDEM ORDO IN
SUA OBSERVANTIA TRANQUILLE CONSERVATUS
ESSE NOSCITUR.

3. Inter ampliora verò privilegia, gratias, & favores, quibus
Ordo hic noster a Supremis Ecclesiæ Pastoribus merito fuit
decoratus, specialius privilegium à primæva sua fundatione
quæsitum illud est, quod *totaliter*, & *in perpetuum* decla-
ratus fuerit *exemptus a quavis Episcoporum jurisdictione, dominio, & potestate*. Vetustioribus quippe omissis Celesti-
ni II., Innocentii III., Urbani IV., aliorumque Pontifi-
cum Bullis, recolendæ memoriæ est LEO Papa X., qui an-
no 1520., sicque longe post figuratam suppressionem Inno-
centii, non modo *Præpositum, & Fratres Domus S. Sepul-
chri de Miechovia, & omnia ipsius membra in Polonia Reg-
nis existentia ab omni jurisdictione, potestate, & Dominio
Episcoporum omnium totaliter in perpetuum exemit*, pro-
hibuitque *omnibus Episcopis, & aliis Locorum Ordina-
riis, ne in Præpositum, & Fratres jurisdictionem, su-
perioritatem, correctionem, visitationem, aut potestatem
aliquam exercere aut Censuras promulgare &c., aut alias
eosdem Præpositum, & Fratres Ordinis SS. Sepulchri con-
tra dictum Exemptionis tenorem quovis modo inquietare, seu
perturbare auderent &c.*, uti exhibent perspicua verba suæ
Pontificiæ Constitutionis in *Summario num. 1.*, verum etiam
ut Fratres Ordinis securiori potirentur jure Exemptionis ab
Episcoporum potestate, *sub B. Petri, & S. Sedis protectio-
nem illas suscepit, omnesque libertates, & immunitates à
Prædecessoribus, & præsertim ab Urbano IV. huic Ordini
concessas, autoritate Apostolica confirmavit, ut legi-
mus ex alia Constitutione ejusdem anni 1520., in Summa-
rio num. 2.*

4. Sic autem tantis Pontificum Bullis avulsa, demptaque Epi-
scoporum omni jurisdictione in Fratres Ordinis hujus, lau-
datus ipse Pontifex Leo X. eodem anno 1520. concessit, con-
firmavitque uni *Præposito Domus de Miechovia plenariam,
& omnimodam jurisdictionem in singulas Ordinis Doms,
Prioratus, & Ecclesias in ipsis Regnis constructas, ac illo-
rum Personas tam in capite, quam membris visitandi, cor-
rigendi, & puniendi, ac absque Locorum Ordinariorum
licentia electiones approbandi, cassandi, ac Domi-
bus, & Locis Regnorum hujusmodi de Personis idoneis pro-
videndi &c.*, ut altera præsertim Leonis Bulla in *Summario
num. 3.* Et enim vero, qui usque adhuc electi, & dein a
S. Sede confirmati fuere Præpositi Miechoviæ, singuli in sem-
per *Præpositi Generales, Superiores, & Caput Ordinis* agni-
ti sunt, semperque liberam, & independentem exercere
jurisdictionem in Religiosos Ordinis. Constat id ex innu-
meris

meris, qui vario tempore explicati sunt à Præposito Miechoviæ, deputationum, & remotionum actibus *Summario num. 4., & 5.* Constat ex Constitutionibus tum Sixti V., tum Urbani VIII., queis approbantur ejusdem Ordinis Constitutiones, *Summario num. 6., & 7.* Constat ex alia recentiori Bulla Innocentii PP. XI., qua jurisdictio Reverendissimi Præpositi Generalis, omnesque veteres Bullæ, & maxime Leonis X. confirmantur *Summario num. 8. in princip.* Constat ex multis visitationum actibus multisque Poloniæ Regum, ipsorumque Episcoporum disertis Confessionibus, *Summario num. 9., 10. 11. 12., & 13.* Constat ex Judicatis S. Nonciaturæ, & Responsis S. Rotæ, *Summario num. 14. 15., & 16.* Constat rursus ex Rescripto Particularis Congregationis a Summo Pontifice dein approbato *Summario num. 17.* Constat ex Concordatis anno 1736. stipulatis Clementem XII. inter, & Regem Poloniæ, quibus statutum legitur, quod *in Miechoviensi Præpositura* esse debeat PRÆPOSITUS GENERALIS Ordinis Canonorum Regularium SS. Sepulchri, *Summario num. 18., & constat demum ex Capitularibus electionibus Præpositorum Miechovien. a S. Sede confirmatis, Summario numer. 19., & 20. per tot.*

5 Si quis vero ex multis Poloniæ Episcopis aliquando minus prudenter ausit in discrimen adducere Privilegia nostra suæque jurisdictionis facere aliquam Ecclesiam, & Conventum Ordinis, mox a præensione vacui ceciderunt, majoremque vim adepti sunt Apostolica nostra Exemptionis Privilegia. Exemplo quidem est acerrima illa, quam anno 1760. movit *Episcopus Premisliensis*, obtendens, Ecclesiam, & Personas Religiosas S. Spiritus in *Prevorsko* suæ Ordinariæ jurisdictioni subjectas esse. Contentio hæc statim descendit ad Tribunal S. Rotæ, & omnia inibi allata sunt a tum temporis Generali Præposito Exemptionis Privilegia. Nec diù anceps stetit judicium Sacri Tribunalis: Sicut enim compertum fuit, quod *Ordo Canonorum Regularium SS. Sepulchri jamdiù amplissimis munitus fuit privilegiis, & signanter à Celestino II., Innocentio III., Honorio III., Gregorio XI., Bonifacio VIII., Urbano IV., Leone X. quorum vigore ab Ordinaria Episcoporum jurisdictione, universus eximitur Regularis idem Ordo: verba sunt editæ Decisionis in Premislien. Præposituræ super Conventualitate 27. Februarii 1760. §. 12. coram Reverendissimo P. D. Ratta, Summario dicto num. 15. litt. D., ita Sacrum Tribunal disputato dubio = An constet de Conventualitate Ecclesiæ Parochialis in Prevorsko, seu potius DE ILLIUS SUBJECTIONE JURISDICTIONI EPISCOPALI ETIAM QUOAD PERSONAS in Casu &c. = bis, & ter-*

tio responsum dedit = *Affirmative ad primam partem, ET NEGATIVE AD SECUNDAM, exceptis iis, quæ respiciunt Curam Animarum, & administrationem Sacramentorum, = ut exhibent laudata Decisio, ejusque confirmatoriae dierum 22. Januarii 1761., & 15. Februarii 1762., quibus etiam conformis accessit Rotalis Sententia, Summario cit. num. 16.*

- 6 Quamvis autem decisio hujus controversiæ cum Episcopo Præmisliensi foret Achilles, qui detinere debuisset alios Poloniæ Episcopos a turbando Ordine nostro in suis exemptionis, & jurisdictionis privilegiis; quamvis utroque jure præscriptum sit, *ut Episcopi Viros Religiosos exemptos, & non exemptos charitative tractent, & sua jura, ac privilegia inviolabiliter eis servent, ac alter in alterius injuriam non proficiat, seu jacturam, velut habetur ex Clementin. unic. frequens, & assidua de excess. Prælat.,* attamen modernus Reverendissimus Episcopus Cracoviensis, seu verius Instigator suus Fiscalis (qui non alter est in hac contentione quam irrequietus ille, Ordini quoque suo rebellis *Cyrillus Zachowvski*) non quidem ex zelo Religionis, & pietatis, sed ex parvis odii scintillis tantas nuper attulit injurias Ordini, tantaque inflixit excommunicationis Sententias emeritissimo illius Generali Præposito *Matthæo Buidecki* Principali, aliisque Conventus *Miechoviensis* Religiosis, ut nec Tribunal A. C., nec Apostolica Nunciatura Poloniæ, sed tantum nuper Eminentissimus Pro-Auditor Sanctissimi suo cum decreto suspensivo Ordinum, & Censurarum omnium relaxat, ab Episcopo valuerit aliquantisper compescere præcipitem illius Curæ rationem.
- 7 Enim vero tanta ab hydra non eriguntur capita, quantæ obmotæ sunt a Fiscali Cracoviensi Lites, & præteniones, ut Ordo noster vel omnimodam ferret jacturam, vel illam amitteret prærogativam Exemptionis, quam jam obtinuit ex pluribus Pontificiis Constitutionibus quamque jugiter in Contradictorio Judicio vindicavit adversus alios Poloniæ Episcopos. Reque vera ADCITATUS primo est ad Instantiam Promothoris Cracoviensis Generalis noster Præpositus, ut *coram Officia ipsius Episcopalis Curæ compareret, & tamquam usurpator a se dimitteret Titulum Præpositi Generalis, ut ipsa enarrat contraria Commissio: ADCITATUS de novo cum pluribus Ordinis Canonicis nomine tam dicti Promothoris, quam Cyrilli Zachowvski ad comparandum in prædicta Curia, tradendumque decimas quasdam ipsi Cyrillo assertive spectantes, Summ. n. 21. litt. A., & B. AD ITATI* deinde sunt alii Religiosi Conventus *Miechoviensis*, jamdiù exercentes in Ordine Officium Notariatus, *ut se abstinere ab Officio, & stipulata quævis Instrumenta pro nullis declararen-*

rentur, *Summario num. 22.* ADCITRTUS itidem alter Religiosus, qui est Promothor Fiscalis Ordinis, ut *pro n surpato Officio Fiscalatus exemplariter puniretur, processusque formari subjicerentur vitio nullitatis, Summario num. 23.*

8 Age rursus ADCITATI sunt Generalis Præpositus, & alter Canonicus, ILLE, quia Præsidentem Capituli constituerit ad extendendas penas contra Cyrillum Zuchowuski ratione receptionis de Postâ quarundam Litterarum, ISTE vero, quia Præsidentem Capituli se jactaverit, institutumque est, ipsos ratione præmissorum puniri &c., *Summario num. 24. litt. A., & B.* ADCITATUS denuo est ipse noster Præpositus ad comportandum Instrumentum Prothonotariatus, aliis idem Instrumentum sequestro subjici, *Summario num. 25. litt. A.*; Præterea ADCITATI sunt plures nostri Canonici, ut se præsentarent coram Episcopali Curia, & perhiberent testimonium, quod Matthæus Bujidecki in Fello Pentecostes Missam celebraverit, factaque comprobatione, is pro aperto clavium contemptore declararetur = *Summario n. 26. litt. A., & B.*

9 His, aliisque injuriosissimis Mandatis, seu Citationibus, quarum pleræque exequutæ sunt una, eademque die, & quarum unaquæque secumferebat in casu non partitionis Sententiam latæ excommunicationis, ut ex eisdem Mandatis in *Summario num. 21. ad 26.*, læsa videns Reverendissimus Generalis Ordinis Præpositus Exemptionis privilegia, demum (licet iavitus) venit ad Tribunal A. C., reportavitque contra Promothorem Cracoviensem Monitorium super observatione, & exequutione præd. Privilegiorum, necnon super mantentione in possessione, seu quasi omnimoda exemptionis a quavis jurisdictione Ordinariorum cum inhibitione, ne interim tum Reverendissimus Præpositus, tum alii Canonici Ordinis sui super enunciatis Mandatis a Fiscali molestantur, ut ex tenore substantiali ejusdem Monitorii expediti die 9 Julii superioris anni 1774., *Summario numer. 27.*: At ferventior inde succensus est ignis. Spretis enim Apostolicis nostris Privilegiis, spretaque inhibitione Tribunalis A. C., NOVÆ rursus, eæque magis injuriosæ per reconventionis viam traductæ sunt in Episcopali Curia prætentiones quoad Curam Animarum.

10 ADCITATUR quippe Generalis Præpositus, quia ad Cong. Decanales condescendere renuit: ADCITATUR etiam ad respondendum certis punctis super negligentia in Cura Animarum, defectibus, scandalis &c.; ADCITATUR idem ad producendum Librum Copulatorum Ecclesie Miechovien. sine verificandi partitam pro apocripha reputatam: ADCI-

TATUR quoque, ne sub excommunicationis ipso facto incurrendæ Sententia celebretur amplius cum usu Pontificali; Nec satis hæc videntur injuriæ. Publicator die 10. Aprilis currentis anni mandatum Episcopale, quo Confessarii omnes Ecclesiæ Michovvien. (nulla indicta, probataque causa) revocantur ab Officio excipiendi Confessiones: utcomque jam concessa illis esset ab eodem Episcopo approbatio, & duraret adhuc impartita licentia, *Summario num. 28.*; Denique vero ipsa die 10. Aprilis Religiosi ferme omnes Conventus Michovvien. una cum Præposito eorum Generati declarantur incursi in excommunicationem, & per valvas Ecclesiarum Poloniæ Cedulones excommunicationis affiguntur, prout patebit ex tenore dd. Citationum, & mandatorum alias allat. cor. E. mo Card. Pro-Auditore SS. mi, & iterum afferen. in contrar. *Summ.*

- 11 Ut injuriis tantis, & contumeliis frenum aliquod imponeretur, obtenta per nos in vanum fuit ab A. C. Judice Monitorii citatio (specialis pro purgatione Attentatorum, & circumscriptioe Actorum omnium fact. post presentatum Monitorium super exemptione, una cum iterata inhibitione, ne quidquam amplius in ea Curia attentaretur, ut patet ex Actis; At quemadmodum oportebat expeditam rei dare medelam, ita coactus fuit noster Præpositus Generalis advolare Varsoviam apud Reverendissimum S. Sedis Nuncium, quo coram ad citato Promothore Cracovien., suisque omnibus expositis juribus, aliquantulum favente justitia recreatus est. Nam Judex ille definitivo suo decreto in Contradictorio Fiscalis edito die 12. Maii nunc elapsi, eadem omnia mandata, Citationes &c. alias attentate, & in spretum auctoritatis S. Sedis emanata suspendit, & causam ad Judicem A. C. Superiorem inhibentem remisit: Vna simul iterum inhibuit Fiscali Cracovien., ne quidquam contra Recurrentes attentaret, eosque a Censuris omnibus sublevarit, ut ex *Summ. n. 29.*
- 12 Hinc Reverendissimus Generalis Præpositus conscendit ad Superiorem Judicem A. C., nempe R. P. D. Gavottum, coram quo jam Consensum suum præstiterat D. Procurator Fiscalis Cracovien., *Summario num. 30.*, petiitque tum purgationem attentatorum, & circumscriptioem Actorum omnium in Episcopali Curia Cracovien. factorum in spretum Monitorii super Exemptione, tum novam inhibitionem, ne quid in ea Curia ageretur, neve amplius Religiosi Canonici molestarentur circa exercitium suorum respective Officiorum; licetque quoad Circumscriptioem eorum Actorum Judex A. C. remiserit cognitionem Cause ad Listam Inform. una cum alia super negotio principali Exemptionis, attamen haud juvante acerrima Partis insistencia, petitam denuo decrevit inhibitionem, *Summ. n. 31.*
- 13 Dum vero manus nostræ admotæ erant prosequendæ Cause exem-

Exemptionis in Tribunali A. C. ; ubi per consensum ipsius
Fiscalis Cracovien., Judicisque Decreta fuerat firmissime con-
testata, Promothor idem, arrepto sibi nomine aliorum Po-
lovia Episcoporum, haud trepidavit instantiam porrigere
coram Eminentissimo, & Reverendissimo D. Card. Pro-Au-
ditore SSSI, ad hoc ut circumscriberentur Acta omnia ge-
sta tam coram Nuncio Apostolico, quam coram A. C., &
Causa nostræ Exemptionis avulsa ab R. P. D. Gayotto re-
mitteretur vel ad Curiam ipsam Cracoviensem, vel ad Sac.
Cong. Concilii, non retardata interim executione Ordini-
um, seu Censurarum relaxat. a dicta Curia, ut ex tenore
impertinentis nimium Instantiæ legen. *post contrariam Com-
missionem*. Sperabat forte ille Promothor, cum personali ad-
sistentiæ sui Cyrilli Causam hanc misere propugnantis, pul-
verem injicere oculis Sapientissimi Judicis, & maxime ob-
tinere *prætensam executionem actorum Ordinum*; At spes
longe ivit in casum. Nam Eminentissimus Pro-Auditor, re-
maturius perspecta, facultatem donavit Promothori adeundi
Supremum hoc Tribunal quoad punctum *pertinentiæ Cause*, at
quoad punctum *prætensæ executionis* mandavit suo decreto
suspendi Censuras omnes USQUE AD EXITUM LITIS,
ut patebit ex Decreto *subtus dictam Commissionem*. Cum
itaque hodierna die Promothor Cracoviensis, usurpato etiam
nomine aliorum Promothorum, porrigat huic Tribunali Com-
missionem limitate ad punctum *prætensæ Avocationis Cause*
nostræ Exemptionis, à *Tribunali A. C.*, ejusque *remissionis*
ad *Sac. Congr. Concilii*, non diffidimus, quin iustissimi
PP. eundem Promothorem in sua petitione vacuum di-
mittant ex promerito Rescripto = NIHIL =, quod humillimis
imploramus precibus.

14 Profecto obloqui hic non oportet de prætensa jam executione
Ordinum Episcopaliū, quos Eminentissimus Pro-Auditor
Sanctissimi merito *suspendit ad exitum Litis*. Nec refutare
juvat prætensam olim circumscriptionem Actorum factorum
in Tribunali A. C., & in Apostolica Nunciatura Polonia.
Saniori enim consilio nec verbum quidem, nec vola legitur
de prætensione ista in *contraria Commissione*, quæ utcumque
concepta videatur fallaci verborum involucro, attamen li-
mitata, & directa *tantum* est ad avocandam ab A. C. Causam
Exemptionis, ejusque extorquendam remissionem ad Sac.
Congregationem Concilii. Jam vero si hæc, & non alia quæ-
stio est, utique quæstio ipsa rite potest decidi, & mox di-
mitti contraria Commissio ex una inspectione facti, quod
non abs re summam sit superius expositum.

15 Quandoquidem cum Causa nostræ Exemptionis introducta fue-
rit coram A. C. à Mense Julio præteriti Anni ope *Monitorii*
super observatione, & *executione Privilegiorum Apostoli-*

eorum, nec non super Manutenzione in possessione, sed quasi
omni modo exemptionis à jurisdictione Ordinariorum,
Summario num. 27. Cum præterea nullus dubitet, Exemptio-
num Judicem competentem esse Tribunal A. C., cumque
Promothor ipse Cracoviensis Adversarius inibi semel, ite-
rumque præstiterit consensum suum; jamque A. C. Gavottus
in utriusque Partis conflictu pronunciaverit Decreta, quæ
proxime tendunt ad rectam definitionem istius Causæ, Sum-
mario num. 30., & 31. Litt. A., hinc plane sequitur, haud
posse amplius Fiscalem Cracoviensem aufugere, & declinare
judicium A. C. Gavotti, ejus legitimam in hac Causa ju-
risdictionem inelidibili facto suo sapius agnovit, adproba-
vitque, ad Text. in Leg. si convenerit ff. de jurisd. omn.
Judic., Leg. sed et si susceperit ff. de Judic., Roman. conf.
169. num. 4. in fin., & optimè Rot. dec. 36. num. 29. part. 10;
& dec. 226. num. 2. part. 11. Rec.

16 Perditissimo autem studio regerit Fiscalis, ablegandam esse
Causam hanc ad Sac. Congregationem Concilii, quia res sit
de punctis, & Cathogoriis respicientibus Curam Animarum:
Hic sane latet error Domini contrarii Defensoris, qui Cau-
sam unam cum alia commiscere, ordinemque judiciorum in-
tervertere vellet. At si (prout decet) separatur triticum
à palea, & res una ab altera secernatur, quisquam ingenio
suo intelliget, præensiones Curia respicientes Curam Ani-
marum haud quidquam detrahere, & præjudicii ferre Actio-
ni nostræ institutæ in Tribunali A. C., & respicienti Exem-
ptionem, seu executionem Privilegiorum Apostolicorum.
Enim vero Monitorium nostrum super Exemptione exporta-
tum fuit ab A. C. die 9. Julii 1774. adversus illa Episcopa-
lia Mandata ejusdem Anni 1774., quæ nil habebant respectu
ad Curam Animarum, sed tantum lepidas continebant præ-
tensiones in Ordinaria Curia promotas ab eodem Fiscali cir-
ca titulum Præpositi Generalis, circa Decimas tradendas
Cyrillo, circa ass. usurpationem Officiorum Notariatus, Fi-
scalatus, & Prothonotariatus, circa demum constitutio-
nem Præsidis Capituli, & præensum Testimonium nostrorum
Canonicorum sine declarandi Irregularem Reverendissimum
Præpositum Generalem, ut relegere est in nostro Summario
num. 27. Litt. A.

17 Quoties itaque Monitorium nostrum coram A. C. expeditum
est adversus Episcopalia Mandata, quæ longe diversa sunt
ab Animarum Cura, nec quidquam de illa concernunt, uti-
que nequit se ingerere Sac. Congregatio Concilii; sed unus
remanere debet Judex A. C., qui cognoscat Exemptionem
nostram, & spretum temere factum eorum Privilegiorum,
quibus prohibitum est Episcopis, & aliis Locorum Ordina-
riis, in Præpositum, & Fratres Ordinis jurisdictionem, su-
pe-

perioritatem, correctionem, visitationem, aut potestatem aliquam exercere, aut Censuras promulgare, aut alias eodem contra dictum Exemptionis tenorem quovis modo inquietare, seu perturbare: verba sunt non inopportune repetenda Leoninæ Bullæ in Summario num. 1. Lit. B. & C.

18 Exageret nunc arbitrio suo Fiscalis Cracovien. alia sua Mandata, quæ nonnulla conglomerant pertinentia ad Curiam Animarum, illa sane operari nequeunt avocationem Causæ Exemptionis à Tribunali A. C.; Cum enim dicta mandata, seu Citationes supervenerint longe post expeditum Monitorium coram A. C.; ut combinare est ex data earum Citationum afferen. in contrario Summario, ita posteriores hæ prætensiones, quæ nuper obmotæ sunt à Fiscali per reconventionem, invidiamque nostræ Exemptionis Causæ, licet involvant materiam Conciliarem, nequaquam possunt divellere, & ad se trahere Causam nostram Exemptionis, quæ præventive jam introducta, & per consensum Partis legitime contestata reperitur in Tribunali A. C., *Novar. de elect., & var. for. sect. 2. quest. 5. n. 2., Calcagnin. in prax. Signaturæ part. 1. observ. 6. num. 13.*

19 Firma itaque, & immota persistere debet nostræ Exemptionis Causa in Tribunali A. C., poteritque Fiscalis Cracovien. suo jure (quod nullus vetat) uti circa puncta pertinentia ad Curiam Animarum. Verum enim verò, quatenus libèret integerrimis PP. omnes hinc, & inde motas Contentiones ad unum, idemque ablegare Tribunal, modus plane se offert, quò rectius omnia componi possent, faciliusque unicuique Litiganti Parti quoad varias eorum prætensiones ius reddi valeret. Siquidem cum (uti supra diximus) pendeat adhuc in S. Rotæ Causa inter Promothorem Fiscalem Curie Episcopalis Præmisliensis, & Præpositum Generalem nostri Ordinis super prærogativa Exemptionis à quavis Ordinarii iurisdictione, cumque ex singulis, quæ in eo Tribunali allata sunt, Apostolicis nostris privilegiis definitum semel fuerit, non constare de Ordinis subiectione jurisdictioni Episcopali, imo ab ea exemptum esse etiam quoad Personas, ut ex Summario num. 15. Lett. D., & num. 16., hinc in hypothese, qua divelli vellet ab A. C. Causa Exemptionis, iam nil æquius, nilque sanctius constitui posset, quam eandem Exemptionis Causam cum Promothore Fiscali Cracovien. remittere ad iudicium S. Rotæ Tribunalis, coram quo ipsissimam Causæ speciem, & cum simili Contradictore pendere, compertum est.

20 Commissa vero S. Rotæ nostræ Exemptionis Causa, planum fit consequens, ut eidem Tribunali committi, & coniungi debeant omnes Episcopi prætensiones respicientes Curiam Animarum, tum quia iam Sacrum Tribunal in decisa exemptionis

nis *Causa cum Episcopo Premisliensi* delibavit, cognovitque etiam ea, quæ respiciunt Curam Animarum, *Summario num. 16. Litt. B.*, tum quia ipsum Tribunal semper insimul examinat punctum Exemptionis competens. Ordini Regulari, & prætensiones Episcoporum quoad Curam Animarum, semperque altercationes hasce dimetiri solet, & dirimere ex uno tanquam principali Exemptionis fonte: Sic enim (cæteris omissis exemplis) servatum fuisse noscimus in acerrimis, nostrisque simillimis Controversiis actis inter Archiepiscopum Burgensem, & Ordinem S. Benedicti: Substinebat *hic*, uti substinet Ordo noster, punctum Exemptionis suæ à quacumque Ordinarii iurisdictione: Prætendebat *ille*, uti nunc obtendit Episcopus Cracovien., sibi multa pertinere quoad Curam Animarum non obstante generalitate exemptionis; At vix firmata fuit principalior basis Exemptionis favore Ordinis, ceû testatur *Decisio in Burgen. iurisdictionis 3. Julii 1713. coram Barbado*, mox quasi in consequentiam coinciderunt omnes Episcopi prætensiones respectu Curæ Animarum, veluti perhibent accessorix ipsæ Decisiones, *ALTERA scilicet super approbatione Vicariorum, & iterato examine 26. Junii 1715. coram Crispo*, *ALIA super Commissione Curæ dicta die*, *ALTERA demum super Actibus Parochialibus, jure scilicet instituendi, destituendi, exercendi Curam, & Functiones Parochiales sine Licentia Episcopi prædicta die 15. Junii 1715. coram eodem.*

21 Quamobrem si hæc singulæ controversiæ respicientes Curam Animarum, materiamque Conciliarem alias habuerunt iudicium suum in *S. Rota*, & ex uno jurisdictionis, seu Exemptionis fonte diremptæ sunt, parili jure statuendum est, ut simillimæ controversiæ, quas in odium exemptionis nostræ promovit Fiscalis Cracovien., advinice uniri debeant cum *Causa exemptionis*, & remitti ad *S. Rotam*, ubi ipsa pendere digno scitur cum altero Poloniæ Episcopo, *Causa exemptionis*. Hicque vere modus est *rectus, prudens, & utilis*. Contentiones enim omnes in diversa discussa Dubia cognoscuntur in uno, eodemque Sacræ Rotæ Tribunali: Tollitur quævis implicantia Judiciorum; & denique jus suum redditur unicuique Sanctum, & expeditum.

22 Ex his igitur, quæ diximus in puncto pertinentiæ Causæ, jam contraria Commissio aut dimitti ex justitia debet cum Rescripto = *NIHIL*, = aut in omnem casum cum alio Rescripto = *Ad Rotam quoad omnes, & omnia* = Acta itaque contentio hæc est. At si quis vel obiter rescire cupiat, quid juris fuerit in *Causa nostræ Exemptionis*, & in altera respiciente prætensiones Fiscalis, eum provocamus ad Seriem Facti, quam late supra exposuimus. Ordinem quippe nostrum fuisse exemptum ab omni jurisdictione, potestate, & dominio Episcoporum

porum omnium, ac immediate susceptum sub protectione S. Sedis, ejusdemque Ordinis *Generalem, Caput, & Superiorem*, cum suprema potestate esse Reverendissimum Præpositum Mich Kovix, evincunt Pontificiæ Bullæ præsertim Leonis X, & Innocentii XI: demonstrat longeva jurisdictionalium actuum observantia, probant Regum, & Episcoporum Agnitiones, confirmant Responsa Pontificia, Sententiæ Nunciaturæ, & Judicata S. Rotæ, ac demum ostendant tum Concordata Poloniæ cum S. Sede, tum etiam generalium Capitulorum confessiones, prout latius in *Summario a num. 1. ad num. 20.* Satis ergo probata remanet exemptio ab ordinaria jurisdictione, satisque probata est Reverendissimi Generalis Præpositi jurisdictio, quoties eam manifestam faciunt tot publica monumenta, quæ nulla sunt exceptione elidibilia, ut in pari casu respondit *Rot. in Conversana jurisdictionis 27 Novembris 1750. §. 3. cum seqq. coram ben. mem. de Vais.*

33 Nec nisi damnatissimo consilio sibi blanditur Promothor Cra-covien, in respicientibus Curam Animarum haud operari efficaciam exemptionis nostræ, sed suæ jurisdictioni posse sub-mittere eos Religiosos Curatos, & Confessarios illius *Conventus Miechovien., ubi perpetuo resedit, & residet* Præpositus noster Generalis, & Caput Ordinis. Scimus equidem, huc, & non alio ferre quotquot exequutæ sunt à Fiscali Promothore Citationes, & mandata circa exercitium Functionum Parochialium, exceptionem Confessionum, iteratum examen, assertosque defectus in Cura Animarum, ut relegere quisque poterit *in eodem contr. Summario*. Scimus, & Ordini nostro, ejusque laudatissimo Præposito, cui uni tanquam Capiti Cura esse debet Ovium suarum, acerbior rem infligi nequivisse injuriam, atque jacturam. At cum causa venerit ad examen, plane intelliget, intelligatque ex nunc Fiscalis ille, aerem verberare, dum studiosa tantarum Citationum agglomeratione suæ jurisdictionis facere contendit Religiosos Canonicos eiusdem *Conventus Miechovien-sis*. Scire enim oporteat (quod forte dissimulant Contradictores nostri), quod ab *Episcopi jurisdictione, visita-tione, & correctione ETIAM IN HIS, QUÆ AD ANIMARUM CURAM, ET SACRAMENTORUM ADMINISTRATIONEM SPECTANT, excepti sint tam Sæculares, quam Regulares, qui Animarum Curam exercent in iis Monasteriis, sed Locis, in quibus ABBATES GENERALES, AUT CAPITA ORDINUM SEDEM ORDINARIAM PRINCIPALEM HABENT* = veluti per hæc aurea verba sancivit æternæ me. Pontifex *Benedictus XIV. in Sua Constitutione Anni 1744.*, quæ incipit = *Firmandis* = §. 2. & 13.

34 Quisquam ex his utcumque breviori calamo recitatis ingenio suo comprehendet, quid juris fuerit, cum causa nostræ exem-
ptio-

ptionis, & prætensiones Fisco Cracovien. ad maturius descendendum S. Rota. At equid hæc? Contentio sane nostra non alia est, quam de pertinentia Causæ Exemptionis; Diximus vero jam, Causam hanc ita legitime, & cum Partis consensu contestatam reperiri in Tribunali A.C., ut nulla ratione possit avocari, & remitti ad S. Congregationem Concilii. Quoties autem non libeat Reverendissimis PP., ut hæc Causa remaneat coram A.C., contrariæ vero prætensiones agi debeant in alio Tribunali, *modus unus retinendus est, qui videtur in hacce Contentione rectus, utilis, & prudens*, ut nimirum Causæ omnes hinc, & inde motæ Committantur *in statu, & terminis* uni, eidemque Tribunali S. Rota, velut iterum nomine Reverendissimi Generalis Præpositi, totiusque Ordinis sui Votis exoramus insensissimis.

Quare &c.

Dominicus Franci.

Congreg. Signaturæ Justitiæ
R. P. D.

M A G N A N O

Cracovien. Exemptionis super pertinentia Causæ.

P R O

Rmo D. Matthæo Buydecki Præposito
Generali RR. DD. Canonicorum
Regularium Ordinis SS Sepulchri.

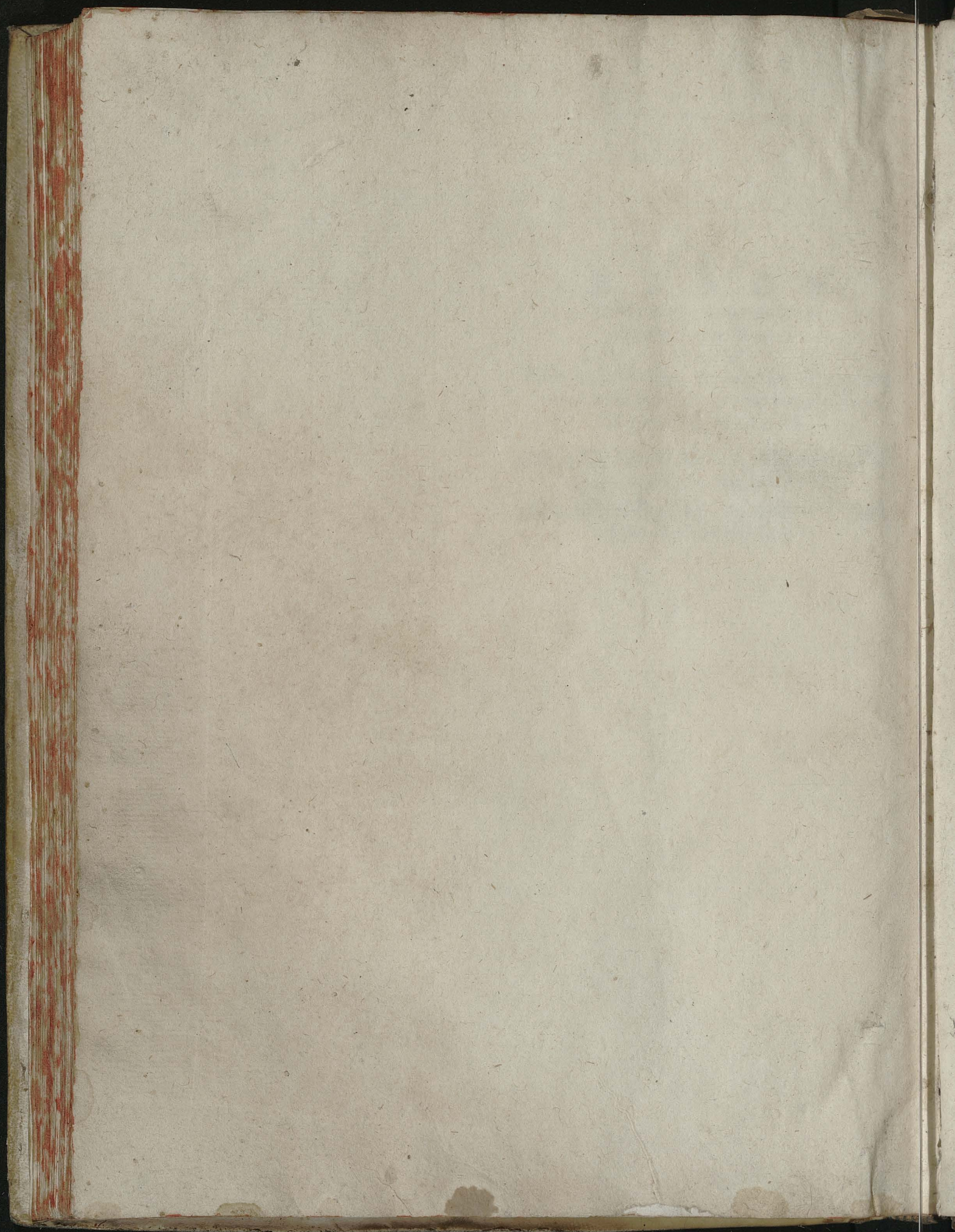
C O N T R A

Rev. D. Promothorem Fiscalem Curie
Episcopalis Cracovien.

S
Facti.

8
Typis Bernabò 1775.

to
a
2
2

P. P. DOM KSIĄŻKI
— ANTYKWARIAT —

* 008290

Biblioteka Jagiellońska

std.r0022383

